

Ügyszoba Országút Kunewalder ház
Lukács és társ. nyomdájában. Egye-
dül itt fogadtatnak-el az előfizeté-
sek is.

Előfizetés.

Pesten.

Félévre helyben . . . 6 ft. pp.
Negyed évre 3 ft. pp.
Egy hónapra 1 ft. pp.

Felelős szerkesztő: **Lauka
Gusztáv.**

16-ik SZÁM.

Vidéken előfizethetni minden posta-
hivatalnál.

Előfizetés.

Vidéken.

Három hónap vidékre 3 ft. 24 kr.
Hat hónap 6 ft. 48 kr.
Egy év 13 ft. 36 kr.

**Kiadó
Lukács László.**

(D O N G O.)

A dilettansok.

(vége.)

Debreczenben még sokkal czudarabul jár-
tam. Csendes városrészben béreltem lakot, hogy
nyugodalmasan élhessek, de mindjárt másnap reg-
gel irtózatos trombitaharsogások ébresztének fel.
Tíz óráig tartott az irtóztató hangzivatár. De alig
némult el jobb oldalon a trombitaharsogás, bal ol-
dalon rémületes fagotthangok eredének meg.
Már a trombita füleimet széttépéssel fenyegette,
hanem a fagottól féltennem kellett, hogy érzékeny
szívem is szertépetik. Két hosszú óráig kinezott
ezen fagottfuvó, ekkor 12 órát ütött s rögtön el-
némulának az irtóztató hangok. Megváltatám.
Másnap azonban ismét trombitaharsogások éb-
resztének fel s kinezának ismét 10 óráig. Pont-
ban 10 órakor elnémult a trombita, s rákezde a
fagott, s tartott pont 12 óráig. Szóval: minden-
nap ugyanazon fülrepszto trombita, s minden-
nap ugyanazon szívrepszto fagotthangok.

Közel válék a megörüléshez, megátkozám
a trombitát s fagottot, megátkozték minden fuvó-
hangszert.

Úgy tetszett megsajnálkozék rajtam kegyet-
len sorsom!

Egy reggel ugyanis csendesség lön. Alig
hittem szerencsémét, s különmemü gyanúknak en-
gedék helyet keblemben. A trombitást talán em-
beri érzelem foglalá el? talán kiköltözött? talán
megtudá, mennyit szenvedtem miatta?

Mialatt ilyenemü gondolatoknak adnám át
magamat, kopogtatnak ajtómon, s belép egy szé-
lesvállu csontos testalkatu ragyatépett-képü em-
ber, olly orral, minőt csak művészeknél találhatni.

Legkisebb szőr sem volt látható ez iszonyu arczon,
minden tulságosan szélesnek tetszet a vizsgáló előtt

Szóttalanul közelelett felém, szóttalanul ült
a divánra, s olly mereven kezdett felém tekinteni
savószínű szemével, hogy kimagyarázhatlan
borzadály fogta el egész valómat. Végre szólani
kezdett: „Nemde ön bérelte ki ezen lakot, nyn-
galmat és békét ohajtván itt találni fáradalmi után.

„Minden esetre! felelék — de?”

„De zavartatik, s háborittatik nemde? nyu-
galmában háborittatik, egy haszontalan hangsze-
részt, egy irgalmatlan fülgyötrő, egy olly ember
által, ki fel nem gondolja, hogy rajta kívül több
más emberek is élnek a világon. Nemde uram?”

„Igazan van uram! felelék fájdalmasan, — ez
a trombitás!

„Fagottfuvó akarja ön mondani — sza-
kasztozt félbe a szélesvállu vendég — ezen fa-
gottfuvó, ki kényszerít 10 órakor letennem trom-
bitámat, míg az egész békés szomszédság nyu-
galmát felzavarja, ezen fagottfuvónak pusztulni
kell, nyujtson nekem ön segédkezet, ugyis sa-
ját érdeke is kívánja. Késztessek őt ezen város-
negyedből kitakarodni, hogy azután a trombita-
fuvásban háborittalanul gyakorolhassam magamat.

„Én fájdalom semmit sem tehetek, én ne-
ki a fagottfuvást, épen úgy mint önnek a trombi-
tafuvást meg nem tilthatom.

„Én művész vagyok — szólt ingerülten a
trombitás — igen művész vagyok, s ezt bátran
kimondhatom az egész világ előtt, de a fagottfu-
vó kontár egy haszontalan csendzavaró, egy . . .“

A trombitás nemes hevültében folytatni a-
karta ocsárlásait a mint sebes léptekkel egy göm-

bölyü piros emberke egészen szürkébe öltözve
ugy nézett ki mint a lehető szürkesség, vagy szür-
ke lehetőség. A kezeiben hozott fagott felüle-
melkedék alacsony alkotán, és kopasz fejcské-
jén.

Egy ugrással köztem, s a trombitás között
termett a piros emberke. A trombitás megpillant-
ván dühös ellenét, rémitő indulatba jött.

„Hi, hi, hi, mukogott a kis fagottos, miután
felém fordult, s a trombitásra gyanus pillanatokot
vetett — Ezen ember mostan kész volna az egész
emberiség nyugalmát eltrombitálni bizonyosan ha-
zudozott rólam. Illyesmit türnünk kell eféle nagy
művészekről. Tudnia kell ugyanis — szólt a szí-
ves emberke felém fordulva, — hogy ezen művész
azon családhoz tartozik, mely századokon keresz-
tül a trombitafuvásban jeleskedett. Egyike őseink
azon trombitások között működött, kik Jeriko fa-
laít halomra rombolák.

„Meglátjuk — szólt dühödve a trombitás, —
mellyik közölünk a kontár, s mellyikünk érdemi
inkább a világ ocsárlását“ s ezen szavak végez-
tével kirohant a szobából.

„Nincs borzasztóbb egy zenekontárnál —
szólt a szürke emberke, nincs iszonyúbb mint fe-
jebarszeretet nélküli egyén, ki embertársait hamis
zenejétékkel kinezta. Én meg fogom önnek azon-
nal mutatni, milly gyalázatosan rágalmazott en-
gemet, ezen kontár trombitás. Megmutatom önnek
miként tudom kezelni hangszeremet!“

„A nélkül, hogy igennel feleltem volna,
helyet foglalt vendégem, fagottját szájához helye-
zi s olly irtóztató hangokat adott, hogy egész
belső szerkezetem megrázkódott, épen meg-

győződésemet akartam nyilvánítani jelleségéről virtuositásáról, amint a trombitás eszeveszetten rohant szobámba, szembe ült a fagottossal, s oly iszonyuan kezdé fújni hangszerét, hogy minden ablak recsegní, s ropogni kezdett. Képzeltetni borzasztó helyzetemet.

Jobbról a romboló trombitás, balról a zuzó fagottista, menyörgés és földingás között állottam. Rimánkodám, könyörgék, esedeztem, küzdöttem, haszontalan, nem volt vészvét a trombitásnál, nem emberi kegy a fagottosnál. Annyira erőködének, hogy arcaik sötétkék színt játszá-
nak. Végre tüdejük kifáradása mentett meg zsarnokságuktól. Megpihentek. Fájdalom, azonban csak néhány percze pihentek meg.

„Rögtön mindjárt ismét rákezdem, szólt a trombitás, még legkevésbé sem fáradtam el“

„Ohó! szólt a fagottos — én a késő éjszakaig vagyok képes hangszeremet kezelni; miután hála istennek igen jó tudóm van.

S azonnal rögtön rákezdé miként ha semmivé akarta volna fújni szomszédját, ki nem csak hogy szünetet nem tartott, hanem tíz lóerővel folytatta mindent szétrombolással fenyegető munkáját.

Én tökéletesen elvesztém eszemet. Segélyért akarék kiáltani, de mit tehetett hangom e pokoli zaj között.

„Remélem, most megmutattam önnek, mennyire van hangszerem hatalmában — kérdezett a trombitás, kinzó hangszerét félre téve.“ —

„Oly fenségesen trombitál, szólt gunyosan a fagottos — hogy az isten ítéletnapkor mint halottakat felköltő trombitást bizonyosan alkalmazni fogja.“

„Önt nyomoru kontár — felelt indulattal a trombitás, az ördög pokolban fogja alkalmazni, az elkárhozottak kínzására. Miután a legvégső fokig megdühültek volna, eszeveszetten rohantak ki szobámból.

Istenem ha holdvilág lehetnék.

Istenem! ha holdvilág lehetnék. Furcsa kis szerény vágyacska ugye? de meg ne ítéljetez szép olvasónim, nem mintha a sápadt arcz érdekessége vitt volna e rajongó gondolatra, — illy hiu nem vagyok, — sem mintha a gastronomok cotteriájába szegődve, oly tele pofát ohajtanék mint a holdé, vagy tán éppen a népboldogítás óriási eszméje furván agyamat, világitani szeretnék a nagy éjszakában! . . . nem.

Azon fölséges élvnekelőképzelme idézé fel bennem a vágyat, melyet érzének akkor, ha a föld fölött lebeghetve (de nem úgy mint a ráczoknak kívánám) lakóinak öröme és fájdalmain ártatlansága és gonoszságain, mint a hold oly stoicus pofával el pillanthatnék.

Milly könnyű volna a földi gépezet nagy-szerű bonyodalmaikat így minden fáradság nélkül áttekinteni, az életet, melly miriádnyi formákban lélekszik szemügyre venni, s a világ arabesk tarkaságu ostáblájának szövvénye huzásait kitanulni.

Bele néznék éles szemekkel az emberiség kártyáiba, kilesném kinek kezeiben vannak a királyok, hogy ütök velök az alsót, s van elég kétszem, mellyel a játékot meg lehet nyerni?

Pát még ha pályám költői oldalára gondolok, (az az hogy semmit sem költenék.) mily édes kéjeket, milly tulvilági gyönyört izlelnék minden léptimen.

Megszabadulva a föld s porhüvelyem ezer-nyi bilincseitől, a szabadságot legmagasabb eszményiségben élvezném.

Hitelezők nem ránczigálnák ezüst palástomat.

Léggörömbben nem követne a testi s társadalmi szükségek özöne.

A dolce far niente puha karjai közt álmodnám át életemet, s milly józüen nevetném alattam a bölcséket, kik feltámasztják — izzadozva írják össze a foliantokra menő műveket, s azután dideregve aludnának el hideg sugárainál.

Minden szép leánykát én kíséreném el agyába.

Szavaim lennének ugyan, de nem lenne feleségem.

Büzös szivar helyett, szantalfa-csigák illatát szívnam szüntelen, s midőn az estviolák feltárnák szűz kelyheiket, lehökben fűröszténem sugárimat és így csokolnám osztán illatos ajakkal — mint a kelet ifja, ki mielőtt szerelmeséhez megy, bismutot ken ajkaira — lágyan hullámzó kebelét az álmodó lyánkáinak. . . .

S hány szerelmes párocska sohajtoznék éjjelenként hozzám, s én kilesve ömlengésüket, kilesve keblök eskeit — szívöket egybe olvasztanám, s több szerelmes párt adnék össze, mint a gretna greeni kovács.

Nekem is lenne hü szerelme, a legszebb leányt tenném holdkórossá, s éjjelenként a ház földélen élvezném, pásztori órák égi kéjeit.

Unalmat soha nem érzének.

Minden éjfélen a régi várak mohos romjai közül felkölteném az elporlott hősokeket, — kik nekem hős tetteikről regéket mondanának.

A legszebb társaságban tölteném éjimet, annélkül, hogy egy csep theám fogyna el.

Üres fecsegés sem sértené fülem, mert a vén matronákat békével hagynám nyugodni.

S így nélkülözhetnék én magyar regényt, s hazug történetírást, mert tárva lenne előttem az óriási könyv, mellynek tábláit az ég, s lapjainak aranszegélyzetét a csillagok képezik!

De azért e magas állásomat mint nagyuraink szokták — örökös kényelem hajhászására nem használnám föl — mert nem szeretném, hogy az én életem is, mint ezeké más ne legyen, mint egy cardirozott ásitás! — jót is tennék . . . például.

Teljes fényvel világolnék minden éjjel át s így Pest városa légszesz világitási ígéretét nem kéntelenítetne beváltani.

A szegény lámpagyújtogatóknak is szereznék egy pár nyugodalmas estét — a borházban.

A vén delnöknek, kik pénzökkel fiatal férjet halásztak magoknak, az az hol az aranyhal fogta meg a halászt, pártjukra állanék, s fölleggel boritanám be fényemet, hogy midőn fiatal férjeiktől a házassági szent kötelék követelte szolgáltatásokat megkivánnák — undorra alkalmat ne szolgáltatassak.

Az eltévelyedteket utba igazitanám, hogy a légyottra rendelt aventurier ne a férj ablakán másszon be kedveséhez.

Az utcák sarkán alvó rendőrt fölraznám, ha botját vinné a tolvaj.

De minden jószívűségem mellett oly ostoba még sem lennék, hogy a henység s naplopók által aludt téj gyanánt hagynám magamat fölkanalaztatni.

Istenem! ha holdvilág lehetnék —

Milly magas állás? — kötelezettség nélkül.

Mennyi fény? — irigyek nélkül.

Édes szerelmek — emésztő láng nélkül.

Jótéteményezés — hálautáni vágy nélkül.

Egyeduralkodás — annélkül, hogy megbuktatástól félhetnék.

Oh boldogság . . .

S földöni multamból égi pályámra nem jönne át egyéb, a koronkénti fogya tkozásnál.

B i

Ördögszekér.

A proletár ius.

1.

Ajkamon dal, bot kezemben.

Kinn az útfelen vagyok;

Vezető csillagom gyanánt

A boros pohár ragyog.

Mindenem viszem magammal,

Mindenem: az úna lom . . .

És mellyen rá írt vehessek —

Tán huszonöt garasom.

Hogy csináljam most a dolgot?

Megirassam életem? —

Magyar katona, német lábra.

Hát biz úgy csinálom én, hogy :
A világot nevetem.

Illaberek... nád a kerek...
Erre, arra van az ut, —
A merre a kerékvágás
Kacsaringós nyoma fut.

2

Elindulok, de hogy hova s miért?
Én nem tudom istennél a tudat...
De azt tudom, akárhová megyek,
Dologtól a vállam meg nem szakad.

Igaz, kijátszál sorsom álnokul,
S futok futok mint a szederinda; ...
De kegyenczidnek egy harapásért
Soh'sem leszek dolgozó bolondja,

Hiába vetted el kegyelmedet :
Szabadságotól meg nem foszthatol...
S kazagod ki önmagad, ha azt hiszed,
Hogy én velem majd más' -gfoltozol.

Az, hogy éhhalállal ölsz meg? Lehet
De ám csak meg kell ásnod síromat...
S temetőmből visszásítok rád :
Dologtól a vállam meg nem szakadt.

T. e.

Párbeszéd Voytina Mátyás és Segyivi Palyo közt.

Jelige :

Mint az időm szomorú, forma legyél magad is.

Irmesi Homonnay Imre
Múltkori professor.

Pesten az iskolautczában, azon Kasselik-ház mellett, mellynek ablakán Kasselik ténácsnok ur, délutánonként kidugva chibukját, úgy füstöl, mint hajdan Steller Tóni cselekvék a szalmás szekéren, midőn László Dinovall exhibeálásból haza tért — van a Juhász korcsmája.

Junius 17-én itt ebédelt Horvát Lázár. Erről más nincs mit mondani. S itt vocsorált Voytina Mátyás és Segyivi Palyo. Hanem ezekről szólnak.

Voytina Mátyás, a sárosmegyei spanyol, mint Bernát Gazsi inasa ismeretes a magyar irodalomban. Segyivi Palyot mint pribeli kicsapott tót praceptorot mutatjuk be.

— Nus hát most mivel töltöd az időt Mátyás!

— Nus amice, pátronusom lement a ráczokra, én pedig 200,000 poloskát gyakorlok fegyverben, azután egy gőzösen leviszem a táborba.

— Ale, ale, kto zse bi to bou verin, hogy te még bugyes Epaminondas.

— To je pravda Palyo. Ha vitézeim nem

engedelmeskednek, szavalok nekik magyar classicusokból tótul. Most is Tóth Lenczi ezen strofáját fordítottam le :

A szabadság szép virágít
Ész növeszti csak,
Az reája érdemetlen,
A ki lelki vak

Pekui queti ty szlobogye
Lyen rozum rjasztyí
Tento taki nye zaszlúzsi
Kteri je szproszti.

— Uprimi Mátyás, gyönyörű fordítás, ha ezt Döbrentei értené.

— Vagy amice Hamlet nagy monologját kezdem el : Bityi, csi nye bityi, to je otászka ! Akkor minden fegyveresem oda lesz

— Hanem Mátyás mindig olyan vörös az orrod ?

— Naveki Palyo, mert iszom. Martius óta nem vagyok józan, mert sajtószabadság vau, s rólam pénzért irnak.

— Cserta, hogy lehetnék én is illy boldog ?

— Hogy, — járj a sasba, ott vannak az újságírók, tán belőled is tudnak bolondot üzni.

— Na moj dusu, mégis jobb volt Pribelen mig ki nem csaptak. Rittig ! ismered pán Sujánszkit ?

— Utique amice, tamen az káplán.

— Azt azt, az ő versei miatt csaptak ki a praceptorságból, boszút kell rajta állani.

— Ej ej Palyo, nus ako ?

— Ako amice, hát hogy mért nem tanitom okosabbra a gyermekeket.

— Vegy to aj urobim.

Evvel szállását Segyivi Pál fölírtá az ő tönkretevéjének, s ment a városbíróhoz. —

Voytina pedig brachiumért sietett a cultus-hoz. —

No szegény Sujánszki megadják neked, úgy kell, erőnek erejével poeta akartál lenni, megérdemled, ha csúfot tesz rajtad a kicsapott rector.

Kiripolszkievics.

Mulattató Életszabály.

Légy sima, mint a tükör ; hajlékony, mint az angolna ; rejtéljes, mint a chamäleon ; büszke, mint a páva ; alázatos, mint a kutya. Ki rád tapod, szúrd ; ki megismerésedre törekszik, buktasd meg ; ki feletted van, az előtt csusszál ; ki alattad van, éresztesd vele a teher sulyát ; ha pénzre van szükséged, tékozló, vagy szerelmestől kérjél, csak a gazdától ne.

K x x xban egy ujdonsült nobili tiszteletere fáklýszene adatlán, az azt tevők után nyolcz

ökörtől vonatva, két vizipuska is helyet foglalt a nobili háza előtt. A mint a kiválasztott szónok megkezdéné cothurnusban a dictiot, a nyolcz ökör is, talán egyes szavak által lelkesülten bögni kezdett. — A nobili ingerülten felelt : „miért nem fogatnak uraságtok ökrök helyett, lovakat a vizipuska elébe ? !“ — a szónok még ingerültebben válaszolt : „de honnan vettük volna a lovakat ? ! — mikor az egész uradalomban csupa ökör van.“

Különös egy népe az istennek a magyar ! parasztjai rendszeren tunyák, vagy többnyire olyankor serények, midőn serénységük gyászt hoz a hazára. Ifj. Szabó Pált magyar gyorsparasztok röpiték Americába.

A középszerű, de rendkívül felfuvalkodott primadonna X., próba alkalmával így szólt a contermesterhez ; „Uram, ön öfyr csösen accompagniroz, hogy egy ember sem érti, nit éneklek.“ Bocsásson meg madame — felelt a maestro szócázon — mindezt csupán önjaváért teszem.

MŰVÉSZET.

Szerelmei Miklos műkönyomdájában Pesten megjelent, és minden mű- és könyvárusnál, a kir. tábla itéletével együtt 1 pengő forinton Szentmáriay Ferencz arczképe, ki 1795-iki május hava 5-én Budán a vérmezőn Martinovics és társaival Magyarhon szabadsága vértanujaként esett el.

A mű szorgalommal, ügyességgel, és művészi tapintattal van kivive, s bizonyos minden szabadlelkű magyarnak kedves emlék leend, ki hazája boldogságáért és szabadságáért, szintugy mint a nemeskeblű Szentmáriay örömet óntaná életét.

Ajánljuk e képet mint műemléket is a közönség figyelmébe.

Kilian 's társánál

Pesten, a váci utczában Parkfrieder házban, épen most jelent meg, — és minden hitelen könyvárusnál kapható :

A számkivetett titkos látásai,

írta **István Pál**,
8-rét füzve 20 kr. pp.